

TORONTÁI

Megjelenik naponta reggel. - Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda: Becskerek (Nagybecskerek),
Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3. szám. - Telefon 21.

VASÁRNAP, 1944 február 27
73. évfolyam 48. szám

Előfizetésben:

Évente 840 félve 420
negyedévre 210 havonta 70

Magyar erő

Írta: Herczeg Ferenc

— Mit olvas, bácsi?
— Déryné Naplóját, öcsém.
Ismered?

— Nem és nem is vagyok rá kíváncsi. Mi közöm nekem egy régen meghalt asszonysághoz?

— Déryné uttörő munkása volt a magyar színművészetnek.

— Megengedem, de egészen más világban és más gondolkörben élt, mint én. Nem látom be, miért treheljem meg az elmémét felesleges és elavult képzetekkel.

— A nemzeti hagyomány és a kegyelet nem számít nálad, öcsém.

— Szabad egészen őszintének lennem? Akkor bevallom: hibának, sőt bűnnek tartom, hogy az iskolában, ahelyett, hogy nyelveket, gyorsírást, vagy mondjuk könyvelést tanultunk volna, anynyi időt és fáradságot kellett elmult emberek és elkallódott eszmék megismerésére áldoznunk. A háboru előtti nemzedékek talán megengedhették maguknak a romantikus fényűzést, hogy elmélázzanak a mult időközön, amelyeket, azt hiszem, utólag a saját izlésük szerint korrigáltak, de ettől mi már messzi járunk.

— Tulajdonképpen mi érdekel titeket?

— Minden, ami a való életet szolgálja. De nem érdekelnek a nemzeti hiuság álmái, amelyekbe a régi nemzedék úgy beleragadt, mint légy az enyvespapírba. A mult meghalt. Mi átlépünk a sirján és könnyű szívvel haladunk a célunk felé.

— És mi a célotok.
— A nemzeti és egyéni élet teljessége.

— Szép cél- de mintha valami hiba volna a számításodban. Én azt hiszem, ha eldobod magdtól a multat, eldobod a jövőt is.

— Hol itt a logika?

Ez után a kissé gnyos kérdés után elhallgatott a vita, mert ebédhez harangoztak. Ez, vagy ehhez hasonló párbeszéd a behavazott hegyek közt épült szálló terraszán folyt le. Az emberek, prémebbe és gypjuba burkoltan, együtt ültek a déli verőfényben és ki beszélgetett, ki meg olvasott.

Tehát: hol itt a logika? Meggyőződéseim szerint a vitatkozó felek közül az öregnek volt igaz, bár a fiatalabb élesebb eszű legény benyomását tette. Magam is azt hiszem, a magyar nép életében a mult olyan erőtenyezőt jelent, amit nem lehet büntetlenül számításán kívül hagyni. Hogy a magyarság ma is él, azt nem nyers erejének, nem gazda-

sági életrevalóságának, hanem csodálatos megújhódási képességének köszönheti. Ez a képessége pedig elsősorban a multban szerzett tekintélyében és önértetében gyökerezik. De hát csakugyan volt tekintélye a nemzetnek, vagy csak a mi hazafias hiuságunk hiteti ezt el velünk? — kérdezhetné a terraszon vitatkozó fiatal ur. Erre azonban kár sőt vesztegetnünk, mert nyilvánvaló, hogy az apostoli királyság mégiscsak több volt, mint akármelyik balkáni vajdaság vagy despotaság;

Vitebszktől délkeletre meghíusultak a szovjet csapatok kísérletei egy betörés helyét kiszélesíteni

A Führer főhadiszállásáról jelentik.

A véderő főparancsnoksága közli. Krivojrog és Sveningorodka térségében tegnap is meghíusult a bolsevisták valamennyi támadása. Sveningorodkától nyugatra és a Pripjed-mocsarak déli területén a német támadások a bolsevisták szívós ellenállása dacára további előrehaladást eredményeztek. A Berezínától délre és Rogacevtől északra a továbbra is erősödő ellenséggel az elhárító küzdelmek tovább tartanak. A szovjetcsapatok kísérlete a Berezína északi partjain előretörni, elkeseredett erőharcokban összeomlottak. Rogacev helység kiürítése, minden berendezés elpusztítása után, február 24-én éjjel megtörtént. Tovább Észak felé a német csapatok, ellentámadással visszaverték előretörő ellenséges erőket és annak során elpusztítottak egy szovjet harccsoportot. Harc és csatárepülők támogatták a német gyalog véderőket és súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek emberben és anyagban egyaránt. Vitebszktől délkeletre szintén összeomlottak a szovjet csapatok megismételt kísérletei egy betörés helyét kiszélesíteni. A Pleszkau-Luga és Pleszkau-tó közötti vasútvonalon a szovjet csapatok újabb erők harcbevételével ismételt megkísérelték az áttörést. A támadások, részben német ellentámadásban meghíusultak. A német csapatok meghódították a Pejpusz-tóban fekvő Pirissar szigetét és azt a bolsevisták több ellentámadása dacára birtokban tartják.

Míg a szovjet csapatok heves előretörései a Narvától délnyugatra sikertelenek maradtak, a

egyébként pedig köztudomásu, hogy első nemzeti dinasztánk a bizánci, francia, aragon, sziciliai, svéd, orosz és lengyel uralkodó családokkal házasodott össze. Európa igenis elismerte a magyarság előkelőségét.

A nemzet tekintélyét, melyet mi eleven és éltető erőnek tekintünk, fokozta a hűség és áldozatkészség, mellyel helytállt a nyugati kereszténység mellett és ugyancsak gyarapította az a körülmény, hogy sajátos kulturát tudott kiépíteni. Ennek a nemzeti kulturának, mely ruházatban, zenében, irodalomban, népművészetben is megnyilatkozott, nagyszerű szimptomája a Szentkorona

elmélete, amely eredeti és finom közjogi gondolkodásra vall, másik bizonyítéka pedig az a körülmény, hogy a magyar volt az első kontinentális nemzet, mely alkotmányos életet élt. Erre persze azt mondhatná a diabolus rotae: Nem a nép, csak a nemesség élt alkotmányos életet! Szent igaz, de másutt még a nemesség sem. Madridtól Moszkváig a nemesi rend vagy cselédje, vagy zsarnoka volt a trónnak, aszerint, hogy pillanatnyilag a kettő közül melyiké volt a hatalom. Szerződéses viszony uralkodó és nemzet között csak nálunk keletkezett. A magyaraság azért, amit alkotmányos szabadságnak nevezett, sok vért áldozott, jóformán minden emberöltőnek megvolt a maga szabadságharca, olyan időszakban is, mikor Moszkvától Madridig minden nép fejet hajtott az Isten kegyelméből való fejedelemség eszméje előtt.

Az ellentmondás szelleme most azt kérdezhetné: mit használt a multban szerzett tekintély, ha még arra sem volt képes, hogy lefegyverezze a trianoni hóhérokat? Trianonban nem tudta megmenteni a magyarságot, éppen csak annyi hatása volt, hogy a nyugati hatalmak tudták, még pedig igen jól tudták, hogy egy ősi kultúrnepet szolgáltatnak ki a barbároknak. Ez erkölcsi tőke volt, mely meghozta a kamatait, bizonyára tovább is kamatozott volna, ha a második világháboru az emberi vadság újabb áradatát nem zudítja a világra.

Dicsőséges mult és tekintély nélkül a nemzetnek csak annyi a sulya, ahány jól fölszerelt divíziót tud kiállítani a határra. Erre azt mondhatná a jövő szószólója: „A nemzet nemcsak karddal harcol, hanem erkölcsi fegyverekkel is és mi fiatalok, ha egyszer szóhoz jutunk, fölvehetjük a versenyt minden szomszéd néppel.” Azonban hitelre, a jövő ígéréteiből nem élhet meg Magyarország. Egyelőre segítségül kell hívunk mindazt, ami dicsőséges volt a történelmi multunkban: az Árpádházi Szentek nagyszerű gárdacsapatát, nagy királyainkat, a Hunyadiakat, Zrínyieket, Rákócziakat, Kossuth Lajost, Semmelweist, Munkácsy Mihályt az apró szentek közül pedig a kedves Déryné is, aki a maga módja szerint szolgálta a magyar jövődőt.

Roosevelt fogadta Gromikov szovjet nagykövetet Washington, febr. 26.

Roosevelt elnök a Fehér Házban fogadta Gromikov szovjet nagykövetet, akivel hosszasan tárgyalt. A megbeszélés természetéről semmit sem tudnak.

vároستól északnyugatra az esztánszék kemény harcra támadást vezettek egy ellenséges hidfő eltávolítására, a Narván át.

Olaszországban nem történtek jelentősebb harctevékenységek.

A német távlövő ütegek hatáson folyttatták támadásukat Nettunó hidfőjében az ellenség hajókrakodása és utánpótlásának forgalma ellen.

Északamerikai bombázó kötelékek, erős vadászvédelem alatt, február 24-én terrortámadást intéztek Németország északi, közép és déli területén néhány helység ellen. Leginkább Schweinfurt és Gotha városban keletkeztek károk. Angol bombázó kötelékek elmult éjjel újból vezettek terrortámadást Schweinfurt ellen. Ellenséges zavartkeltő repülők bombákat dobtak helységekre Németország nyugati részén.

A német légvédelem a terrortámadások során elpusztított 166 ellenséges repülőgépet, köztük 143 négymotoros bombázót.

A német légierők az elmult éjjel ismét nagy támadást intéztek London ellen.

Német gyorshajókötelékek a kanális északi részén elsülyesztettek az elmult éjjel erős romboló kísérettel haladó ellenséges hajókaravánból egy gőzöst 2 ezer tonnatartalommal és megtorpedóztak további 3 hajót három ezer tonna ürtartalommal. Utóbbi hajó elsülyedése is számiásba vehető.

Angol gyorshajók azon kísérleténél, hogy a német visszavonuló hajókötelékeit megtámadják, súlyos károkat szenvedtek. A német hajók teljes számban, minden kiesés nélkül tértek vissza támaszpontjukra.

A montecassinói apátság sorsa Róma érdeklődésének előterében

Róma, febr. 26.

Az olasz főváros érdeklődésének középpontjában a montecassinói apátság sorsa áll. Azok a Benedek-rendi szerzetesek, akiket a kolostorból meg tudtak menteni és akik most Rómába érkeztek, egyöntetűen kijelentik, hogy az apátságban nem volt német katonák és sem a kolostorban, sem annak közvetlen környékén nem állott semmiféle katonai berendezés. A római lapok közlik azoknak a nyilatkozatoknak tényképmérfolatait, amelyeket a montecassinói apát is aláírt. A 72 éves prelátus, aki jelenleg a benedekrendiek római kolostorában tartózkodik, megrendült egészségi állapota miatt nyilatkozatát nem tudta az itteni semleges lapú tudósítók előtt megismételni. A semleges tudósítók hangoztatják, hogy saját itéletalkotás ebből az esetből egyáltalán nem könnyű. A szerzetes szemtanúk kijelentéseit természetesen nem lehet megmásítani.

Amerika továbbra sem szállítja kőolaját Spanyolországoknak

Lisszabon, febr. 26.

New Yorkból jött az angol hírszolgálat: A „New York Times” washingtoni tudósítója szerint az Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy továbbra is érvényben tartja a Spanyolország ellen elrendelt kőolaj kiviteli tilalmat. Spanyolország kijelentette, hogy nem áll módjában a Németország felé irányuló wolfram szállítást teljesen beszüntetni, annyit azonban felajánlott, hogy a kivitel a lehető legnagyobb mértékben korlátozni fogja. A brit kormány elfogadta ezt a megoldást, Washington azonban továbbra is a wolfram-szállítás teljes beszüntetését követeli és újabb gazdasági megkorlátozásokat készít elő Spanyolország ellen. (MTI)

Maglione bíboros-államtitkár látogatása a brit követnél és az amerikai ügyvivőnél

Zürich, febr. 26.

Chiassóból jelentik: Maglione bíboros állami kár látogatást tett Osborne brit követnél és Timan amerikai ügyvivőnél és három okiratot adott át. Elsősorban Monte Cassino apátjának, Gregorio Diamaró püspök nyilatkozatáról van szó, amelyet a pápával folytatott hosszú megbeszélése után tett.

Az Egyesült Államok és Nagy-Britannia képviselője kijelentette, hogy rövidesen fontos okmányokat nyújtanak be a Szentiszékhöz, amelyekből kiderülnek azok a katonai okok, amelyek a monte Cassino elleni akciót elkerülné tették.

Azt hisszük a megokolás hájánál fogott indok lesz.

Akik megunták a háborút

Gené, febr. 26.

Az amerikai „New Leader” című lap következőket írja: „Az angol nép végleg megunt a háborút, nem hajlandó azt még további éveken át elszervezni, amelyet a szövetségesek puhtán csak az imperializmusért folytatnak a Keleten.

Majd így folytatja a lap munkásság megnyilatkozását: „A faizmus leveréséért küzdöttünk, de az egy másik mezben ismét föltámadt; és bennünket ebbe a háborúba sodort. Most pedig azt követelik tőlünk, hogy az imperializmus föltámasztásáért ontsuk vérünket.”

Felejtve napokat töltöttek a Bánátiak Szegeden

Nagybecskerek, febr. 26.

Tegnap számunkban már részletes beszámolót adtunk Falvay Mihály és a bánáti előadók szegedi hangversenyéről. A hangversenyen mint ismeretes a következők vettek részt a bánátiak részéről: Falvay Mihály, Bánd Anna, Marok testvérek, Marok Ernőné, Vitkay Gyula. Az előadó művészek közül még egy külön csoport is részt vett: Marok Ernő, Vitkay Sára, Ribár János, Fábrián Károly, Fábrián János, Ótos János, Kiss Kornélia, Toth Sámuel, Tóth Attila, Bán István, Bán Sára, dr. Vigh György, Vigh Ilona, Papp István, Papp Teréz, dr. Sepsey István, Sepsey Jolán, Joánovits Emil és Joánovits Aranka.

A kis bánáti különítmény szívszorongva figyelte, hogy művészeinknek van-e sikere. Sok szeretettel és rajongással vették körül az előadókat. A hangverseny előtt már mindenkinek volt ismerőse akinek magyarázott és akinek lelkesen tolmácsolta az előadók kiválóságát és a számok szépségét. Megállapíthatjuk, hogy nemcsak a bánátiaknak, de a bensülőknek is megnyerte teljes egészében tetszését a műsor. Antos Kálmán a szegedi fogadalmi templom világhírű karnagyának és orgonaművésznének felesége beszélgetés közben megállapította, hogy Falvay Mihály hangja sokban hasonlít Udvardy Tiboréhoz, csak sokkal nemesebb. Ez készítette a nagy orgonaművészt, hogy felkerde a templomban való éneklésre is.

Akad azonban a bánáti művészeknek egy kiváló és nagy hírű pártfogója a tolforgatók körében is, Sz. Szigeti Vilmos. Szigeti Vilmost a bánáti közönségnek nem kell külön bemutatni. A torontái hírtörök legelhivatottabb tolmácsolója, aki szíve minden melegével ragaszkodik pátriájához. A kis bánáti művészgárdával mindenhol megjelent és hamarosan mindenki „Vili bácsija” lett a „Torontál” egykori munkatársa. Szigeti Vilmos nem csak lelkesen tapsolt és rajongott minden számért és előadóért, hanem igyekezett felejtetlenné tenni a szegedi tartózkodást. 22-én este vig torontái farsangi buc uztató volt egészen záróráig. „Vili bácsi” nemcsak a lejobb asztalt, de a legjobb falatokat és italt is a kirándulók számára biztosította. Fájó szívvel bucsúztak a bánátiak az alföldi metropolistól, ahol egy olyan bánáti ember él, aki szíve minden melegével és egész tehetségével csak szülőföldjét szolgálja. Sz. Szigeti Vilmos meg is ígérte, hogy hamarosan ellátogat körünkbe, hogy a fiatalabb generációval is megismerkedjen.

Legényei József a rádió nagynevű konferansziéja meg volt lepve, hogy milyen nívós műsor keretén belül mutatkoztak be a bánátiak és annak az óhajának adott kifejezést, hogy ha a Bánátiak más alkalommal is ellátogatnak az anyaországba, úgy szívesen segíti elő sikerüket.

HIREK

Vasárnap	Febr. 29 nap
27	Kat. Al. Invocabit Prot. B. Ákos
Hétfő	Kat. Gábor passz. †† Prot. Elemér
Kedd	Kat. Román ap. †† Prot. Román
Szerda	Márc 1 nap Kat. Albin pk. Kán. †† Prot. Zarád
Csütörtök	Kat. Simplic pk. †† Prot. Lujza
Péntek	Kat. Kunigunda †† Prot. Kornélia
Szombat	Kat. Kázmér †† Prot. Ázmér

Időjárás: Hideg, csapadékos, maji a hó végén enyhül az idő. Február 27-én a nap kel 6:31 és nyugszik 17:24, március 4-én 6:20 kel és 17:33 órákor nyugszik. 20 perccel hosszabbak a nappalok. — **Hóisvalóságok:** Első negyed 1-en 21 óra 40 perccor. Hóidő 10-en 1 óra 28 perccor. Utolsó negyed 17-en 21 óra 5 perccor. Újhold 24-en 12 óra 36 perccor. Első negyed 31-en 13 óra 34 perccor. — Tavasz kezdése 20-án 19 óra or.

Ma a Topka (Kollarich) gyógyszerészertár Müller Guttenbrunn-gasse (Melencei ucca) tartó éjjeli szolgálatot.

Délben fél egytől 2 óráig csak az ügyeletes gyógyszerészertár van nyitva, a többi ezen idő alatt bezár.

A munkásbiztosító ügyeletes orvosa Becskerek (Nagybecskerek) egész területére szombat este 6 órától, hétfő reggel 6 óráig dr. Sztakity Momir lakik Horthy Miklós ucca 51. szám alatt.

A nevezetes emberekről

Nevezetes emberek az írók, festők, szobrászok, politikusok, tudósok és még mások. Például a színészek. Az írók tanítanak és gyönyörködnek. A festők, szobrászok, csak gyönyörködnek, a színészek szintén csak gyönyörködnek, a tudósok tanítanak és a politikusok történelmet csinálnak: intézik az emberiség sorsát. Az egyik örök időkre, a másik ezek közül csak amíg él, egyik másik csak a míg hatalmon van, ezek a politikusok. A színészek ma már, mióta a rádió lerögzíti és megőrökíti a hangokat, szintén örök időkre alkotnak. Gigli hangja évezredekig élni fog. Hogy melyik fentemlített funkcionárius fontosabb, azt eldönteni nem lehet, szerény véleményem a gyönyörködtező művészek a politikusokkal és tudósokkal szemben olyan előnyt élveznek, mint az asszonyok között a szépek, a kellemesek, kiknek minden ajtó nyitva, a politikusok a mostohagyermek, kiktől mindenki húzódozik, különösen, ha ideáljuk megrögzik.

A bánáti sajtó iparkodik a feledés homályából kiemelni a neves embereket, kik a Bánában születtek, vagy innen elszármaztak. De eddig többnyire csak az írókat vették ki a feledés homályából, kik írásaik által arany is állandó kontaktusban vannak a publikummal. Pedig a fentiek szerint velük egyenrangúknak tekintendők más neves emberek is. Ezeket szeretném kiemelni. Meg kell említenem Rác Jenő volt magyar honvédelmi minisztert. Rác Jenő becske-

„Mindenkinek valami”

A Városi Színházban február 29-én, március 1., 2. és 3-án

Falvay Mihály önálló dalestje

melyen a szegedi nagy siker szereplői is résztvesznek:

Bánd Anna, Marok Testvérek.

Szerepelnek még: Nagy Rózsi, Wéber Tatjana, Lang Imre és a BMKSz hangversenyzenekara.

A színház fütve lesz!

Az előjegyzett jegyek legkésőbb hétfőig kiváltandók.

104

Uszítás gyilkosságra

Róma, febr. 26.

Az Avanti című lap újabb teleplezést közöl a kommunisták garázdálkodásairól Délitáliában. A lap közli, hogy Pinelli, a kormány választmányának kiküldöttje, a „Giunta” legutóbbi ülésén javaslatot nyújtott be, amelyben azt kívánja, hogy a kösépiskolákban szüntessék be a vallásoktatást. Az elemi iskolákban pedig szabad választást kell kihi detni arra vonatkozólag, a tanuló akarnak-e vallásoktatásban részesülni, vagy sem.

Pinelli egyben kirohanást intézett a délitáliai papság ellen. Szerinte a lelkesek a Vatikántól hazafias buzdítást és utasítást kapnak, állandóan kémkednek és úgy, mint Spanyolországban, a fasiszta politika hátvédjét képezik, még pedig egész Európában.

Pinelli kijelentette, egyáltalán gondoskodni kellene, hogy a katolicizmus az iskolákban kiküszöböltessék. A papokat pedig minden további mértegelés nélkül a másvilágra kell küldeni.

„THALIA” kozmetikai intézei Göring Gasse (Fő ucca) 17
Stagelschmidt-ház. Zsíros, pattanásos, száraz, ráncos arckezelések. Hormon, Vitamin krémek. Hajszálok, szemölcsök végleges eltávolítása Diathermiával. Tanítvány felvétetik

Földfesték

(mindenfajta) **szénsav és kocsikenőcs** nagyobb mennyiségben érkezett és kapható

„KOLONIAL” Hans Lehmann K. G. cégéni, Becskerek, Temesvári utca 12 szám. — — Telefon 318.

203

reki lakos volt, itt járt gimnáziumba, első tanuló volt a Ludovikan is. És amerikai mintára a kiünök iskolájából kikerülve Magyarországon magas meló-ágot ért el. Ugyancsak a kiünök iskolájából került ki másik szűkebb hazánkfi, dr. Radocsay László mostani igazságügyminiszter, ki istvánföldi származású. Nem lehet kihagynunk a névsorból ugyancsak hazánkfiat, a bókai származású dr. Luki Imrét, ki a budapesti egyetem rendes tanára.

Maga an ivelő pályafutásuk szolgáljon a mai ifjúságunknak példaképül.

Dr. P. A.

Költözködik a BMKSz központi irodja. Mint már jelentettük a BMKSz központi irodája költözködik a Centrál szállóbeli helyiségeiből. Február 28. és 29-én a központi iroda átköltözik új helyiségeibe a Demkó házba. Bejárat a Páris utca könyvkereskedés előtt. A központi iroda felszólítja a BMKSz tagokat, hogy ezeken a napokon csak halaszthatatlan fontos ügyekben látogassanak el az irodába. Ezeket a napokat a járásvezetőség is költözködik és kéri a tagokat, hogy csak halaszthatatlan ügyekben keressék fel.

Műkedvelő előadás Nagyszere-den. A BMKSz nagyzeredi fiókja nagyszerű műkedvelő előadást rendezett. Bemutatásra került három egyfelvonásos. A szereplők kivétel nélkül nők voltak: Szógi L., Tóth E., Tóth R., Francsók J., Tóth I., Galambos I., Hodri L., Tóth M., Hodri M., Hodri E., Juhász I., Galambos I., Czákó I., Juhász E., Gaál S., Wratárics Gy., Szűcs L., Szűcs I. és Czákó I.

A vadállomány védelme. A Keleti előjáróság vadászosztálya a következő hirdetményt tette közzé: A vadállomány védelme, fenntartása és feltöltése érdekében a bányai helyi vadászvezetők kötelesek a szükséges intézkedéseket megtenni, hogy a hideg időjárás és az elég magas hótakaró következtében a vadállomány etetését azonnal megkezdjék. Azonkívül éberrel figyeljenek a bűntetés/terhe alatt tiltott hurok felállítását. Amellett a szokásos vadászatokra a legátalmassabbak a titkosan vadászó falusi komondók, amelyek éjjel-éjjel után sőt reggel is az egész vadászterületet végig hajszolják, miért is tanácsos, annak fáradságos orozásnak sürgősen véget vetni.

Nyilvános énekóra. A BMKSz pancsovai fiókja a pancsovi Magyar Dalkör közreműködésével 1944 február 27-től kezdve minden vasárnap délután 4 órai kezdettel nyilvános énekórákat rendez a Magyar Társaskör nagytermében. Ezeknek az összejöveteleknek a célja a magyar népdal ismertetése és terjesztése, valamint az érdeklődőknek a hangjegyek olvasására való tanítása. A 30 perces énekórákat rövid népszerű előadás követi érdekes társadalmi, közmívelődési és tudományos kérdésekről. A „Magyar a Magyarért” Női Tábort ezekkel az alkalmakkal teát szolgál fel jótékony célra a műsor nyomán meginduló társalgás folyamán.

Románia cukortermelése. Romániában az 1944 évben szokatlan nagy területek tervezik cukortartalmu növények termesztését. A többtermesztés célja, hogy a belső szükségleten kívül kivitelre is kerüljön nagymennyiségű cukor.

Itt az idő, hogy az igazságot kimondjuk

Genf, febr. 26.

Ha nem nyomtatásban jelent volna meg, el se lehetne hinni, hogy angol ember állapította meg: „Itt az idő, hogy az igazságot kimondjuk” H. G. Wells a neves angol közíró írja azt a Cavalkade című lap hasábjain. Az igazságkimondást pedig az uralmat gyakorló osztály címére intézte. Szerinte az az osztály több évszázadon át kiszármányolta az egész világot.

Annak azonban, mondja továbbá Wells — megjött az alkony, de bizonyos a vége is. A Szovjetunió alkotmányának megváltoztatásával az egész

„empire-uralmat” alapjában megrengette. Az eddigi konferenciákon ugyanis az USA, Franciaország, Szovjetunió és más nagyhatalmak mindig csak egy kiküldött taggal vehettek részt. Ellenben Angliának több delegáltja volt a konferencián és így természetes azok voltak a hangadók. Annak most vége — mondja Wells. A Szovjetunió a nagyhatalmaknak a jövőben tartandó konferenciái nem kevesebb mint 16 taggal akar résztvenni. Más állam is a maga több tagjával kíván majd a konferenciákon tölteni és az „Empire-eszme” illetve uralom sirját jelenti.

Angyalgyártás nagyban

Genf, febr. 26.

Az amerikai John Hoping egyetem vezetőtanára hivatalos adatokkal igazolja, hogy az USA területén „nagyban” folytatják az angyalgyártást. A magzatelhajtás egy évi számát a tanár 680 ezer teszi a tanár. Azok között pedig 8 ezer végződött halállal. Ez a hivatalosan megállapított szám ami az angyalcsinálást illeti. Körülbelül ugyanannyira tehetősek azok az esetek, amelyek nem jutnak a hatóság, vagy egészségügyi intézmények tudomására.

A tanár a nagymértékű angyalcsinálás okát abban látja, hogy a hatóság jóformán semmit sem törődik a leendő anyákkal. Áldott állapotban levő nő, vagy nem kap munkát, vagy ha munkában áll, nem kapja a gyermekágyi szabadságot.

Egyenes vádként hangzik a tanár kijelentése, hogy Newyorkban olyan intézetek működnek, akik a magzatelhajtást „a szalagon” üzik, mint a gyárakban a gépeket. Az áldott állapotban levő nőknél végzett angyalgyártásért, végül, Rooseveltet okolja azzal, hogy az ország szociális és közegészségügyével semmit sem törődik.

Két forradalom

Virradt. Olyan szürkén virradt a szerencsétlen város felett mint-ha piszokból vergődött volna elő a derengés. Kinyitottam az ablakot.

Mikor visszafordultam, megakadt a szemem. Az ágyam végében ott állt utazótáskám. Tegnap csomagolta be anyám és úgy lop-ták ki a házból, hogy a besugó cseléd ne lássa. Most már itt volt a táskám és várt. Mellé ültem és én is várni kezdtem. Nagysokára neszelés hallatszott a házból. Egyszerre gyorsabban kezdett mulni az idő. Aztán nem emlékszem, mi történt. Zsigmondy Mihály felváltotta a pénzem. Csak akkor vettem észre, hogy milyen nagyon kevés. Ezerhatszáz korona. Még egyszer megszámláltam, de akkor sem lett több belőle. Anyám akar adni. Hirtelen jött minden. Kevés pénzünk volt ott-hon és ami volt, azt sem bírtam elvinni tőle.

A Keleti-pályaudvar képe olyan volt, mint egy fullasztó lidércnyomás. A falain ocsmány rajzok és szennyes firkálások látszottak. Söprés helyett fűrészpórt hintettek a szennyre. Az arasznyi piszokban gépfegyverek meredeztek, zsiros papírosok hempergtek a porban, széttiport ürülékek kenődtek szét a gyalogjáró közepén. Az emberbűzös levegőben egymást gázolva tülekedett a durva, türelmetlen tömeg.

Mialatt Zsigmondy Mihály megváltotta a jegyemet, figyelni kezdtem az embereket. Sokan le-sütötték a szemüket, mintha így akartak volna elbujni. Ezek szöktek. Trágár káromkodás hallatszott.

Egy tengerészforma ember poggyászokat vizsgált a kijárat előtt és minduntalan a zsebébe dugott valamit. Kállay Erzsébetet láttam messziről. Ő is látott, de

nem köszöntünk egymásnak. Aztán Mária testvérem állt melletttem. Sápád volt és csak a szemével intett. Kiss Károly jött felém a tömegen át:

— Rövid ideig fog tartani a kirándulás. Közben majd viszek ki híreket.

Az állomás mögött urasági kocsi várakozott reánk. A kocsis tisztos égedően köszönt és egészen úgy beszélt, mint azelőtt. Már elszoktam tőle. Az uton szerek zörögtek. A férfinép öregebbje megemelte a kalapját. Ők még nem tudják, hogy gyűlölniük kell azokat, akik nem bántják őket. Valahol a domb magasságában harangoztak. Az egyik házból kiömlött a tornácra a tüzhely fénye. Egy asszony állt a viágosságban és lassan, fáradtan keresztet vetett, még nem tudja, hogy az új hatalom üzent az Istennek.

Az út hegynek fordult. Finom kavics verődött a kerekek körül. A fák között kapu nyílt és hirtelen világosság ömlött az éjszakában. Tornyos körvonalával ott állt a Kállay-kastély a tetőn.

Aztán fűtött szobában ültünk együtt.

A kert körülállta a házat, az éjszaka körülállta a kertet. És a világ távol volt, valahol messze, tul. (Folytatjuk.)

NE FELEDKEZZÉL MEG MAGYAR KÖTELESSÉGEDRŐL
Támogasd a DMKSz Szövetkezeteit.

KERESÜNK

cselédet és háziszolgát aki magyarul, németül és szerbül beszél. Csak józanéletű legyen. 205

OSZTÓ JÁNOS „Hungária”-szálloda.

Polgári iskolai magántanulók figyelmébe. A javítóvizsgálatok március hó második felében lesznek. A kérvényhez a következő illetékek melléklendők: 20 dinár okmánybélyeg a kérvényre; külön 20 dinár okmánybélyeg minden tantárgy után, 20 dinár készpénzben. Javító záróvizsgák illetéke ugyanez. Az eddig beküldött kérvények utólag felülbélyegzendők. A kérvények benyújtásának határideje március 1.)

Adomány. Kósz József Junger János elhalálózása alkalmából koszorúmegváltás címén 200 dinárt adományozott a róm. kat. árvaháznak.

Beodrai BMKSz fiókjának Női Tábora sikeresnek ígérkező fonó-és szövő tanfolyamot indított meg 60 személy részvételével Bogyán J. takácsmester szakszerű utmutatása mellett. A tanfolyam 30 napos, 18 rokkával és 3 szövőszékkel indul. A beodrai Női Tábort fáradtságot nem kimélve szervezte meg a tanfolyamot, át-érezve annak fontosságát úgy a jelenben valamint a jövőben.

Nemeslelkű adomány. Fazekas Pál nagyzezsényi selyemhernyó tenyésztő példás áldozatkészségről tett tanulságot, amikor a Nagy- és kiszezsényi magyar és szerb iskolák részére nagyobb mennyiségű tüzelőfát adományozott Reméljük, hogy több követője akad.

Ujjáalakulási ülés. A BMKSz nagybecskereki fiókja 1944. február 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja ujjáalakulási ülését a Szövetség hivatalos Centrál-szállóbeli helyiségében, a következő napirenddel: A fiók vezetőségének és választmányának ujjáalakítása.

Corvin koszorú. Budapestről jelentik: A Kormányzó, a vallás-és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Harsányi Lajos költőnek, Lehár Ferenc zeneszerzőnek és Lukinich Imre dr. történettudósnak a magyar tudomány, irodalom, ill. művészet terén szerzett érdemeik elismerésül a Corvin koszorút adományozta.

DMKSz BESZERZÉSI ÉS FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZETE Nagybecskereken felkéri tagjait, hogy olaj, cukor és liszt járandóságait minden hó 25-ig okvetlenül kiváltani sziveskedjenek, ellenkező esetben az elszámolás miatt elvesztik igénylésüket.

Köszönetnyilvánítás
Mindazoknak, akik felejtetlen kisleánvunk

GRUSANOVITS MAGDA

magyar f. gimn. IV. oszt. tan. elhalalozása alkalmából jöleső részvétükkel felkerestek és a temetésen való megjelenésükkel nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, különö képpen a tanári karnak és drága halottunk iskolatársainak koszorújért, valamint a temetésen való testületi megjelenésükért ezton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

A beodrai műkedvelőgárda farsang három napján úgy erkölcsileg mint anyagilag igen jól sikerült színi előadást tartott. Színpadra került „A leány bolondja” című 3 felvonásos népszínmű, kitűnő rendezésben. A szereplők mind kivétel nélkül kellemes szültséggel játszottak, különösen feltűnt igen hosszú és nehéz főszerepben Mészáros Katalin, Sárkány Erzsébet, Bálint Mariska, Kéri István és Gál András. Rendezés körül Follmer Imre plébános és ifj. Julián József fáradozott.

Rendezte már előfizetését!

A magyarszentmihályi BMKSz fiók az Önkéntes Tűzoltótestülettel karöltve, jól sikerült műkedvelő előadást rendezett február 19., 20., 21. és 22. éj. Színpadra került „Férjhez megy a bíró lánya” népszínmű 4 felvonásban, a következő szereplőkkel: Juhász Béla, László Pálné, Selymes Irén, Horváth Imre, Balanek Magdus, Harmathi Eszter, Horváth Antal, Vác Antalné, Gulyás István, Juhász Bözsi, Vác Annus, Horváth Etus, Fenyvesi György, Horváth Zoltán, Pálkás István, Csapó Mihály, Horváth Mihály, Gyenge István, Gulyás Maris és László Pál. Az együttes a legjobbat produkálta és nagy sikert aratott. Különösen kikel emelni Juhász Bélát, László Pálnét, Selymes Irént, akik szerepüket nagyon jól játszották el. Azonkívül Gulyás Istvánt, Juhász Bözsi és Fenyvesi Györgyöt kell kiemelni a szereplők közül. A rendezést és a sugó hálátlan szerepét körösi Szabó Lajos községi jegyző végezte. Az előadást február 27-én megismétlik.

Nyersmorfín. Magyarország a nyersmorfint külföldről szerezte be. A magyar kemikusok, hosszúságos kísérletezések után, most arra a felfedezésre jutottak, hogy nyersmorfint a mák szárából is lehet kivonni. A nyersmorfín a gyógyszerészetben nélkülözhetetlen dróga és így a felfedezéssel az ország ezentúl nem szorul külföldi behozatalra.

Az udvarszállási „Rajta” sport egyesület színelőadást rendezett. Előadásra került négy egyfelvonásos színdarab amelyet az ifjuság nagy érzéssel és lelkesedéssel játszott a következő szereposztásban: „Ragyogo Kovács István”-t kitűnően adták elő: Virág Rozika, Virág József, Horváth István, Döme András, Halupka Antal, Kucsera Dezső és Vámos Mihály. Második volt „A mi sofőrünk nem olyan” nagy sikerűen játszották: Virág Mariska, Balassa Piroška, Nagy Jenő, Barna Pál és Csap Ferencz. Harmadik volt a „Fogyó kurá” lelkes és jó játékkal adták elő: Virág Piroška, Csap Ferencz és Halupka Ferenc és végül következett a „Cigány mint halál” itt külön ki kell emelni Nagy Jenőt aki a cigány szerepét hűen alakította, de a többi szereplők is mind kitűnően játszottak név szeriát a következők: Virág Pancsa, Halupka József, Csöke Veronka, Barna Márton és Vámos Mihály. Az udvarszállási ifjuság ezzel az előadással ismét egy mulatságos esetben részesítette a közönséget. Az előadásnak úgy erkölcsileg nagy sikere volt. A rendezés és a sugó szerepét Talpai Pál községi írnok végezte, segédkeztek Palatinus János segéd-tanító is Virág Gáspár.

Jobb házból való fiút

tanoncnak

és **kiutóleányt** azonnal felvesz

„Foto RIK” fényképezési műterem,
Fő u. ca 22. szám. 215

Keresek megvételre 211
80 kg-nál nehezebb

kovács üllőt

Szécsi Gábor kovács, Debelyácsa

Idősebb, megbízható házaspárt keres

szakácsnőnek,

illetve

háztisztafénynek

magányos uriasasszony VERSECRE.
Cím a kiadóhivatalban. 196

Jókarban levő, posztóhuzatos, nehéz

utazóbunda

azonnal eladó.

Megtekinthető SÁCA nyug. tanítónál,
Beckerek, Takovszka utca 46 213

Jókarban levő, mély

gyermekkosci eladó!

Vásártér, Toplicina ucca 3. sz. 202

Szőnyeg

megvételre keresek.

212 Cím a kiadóhivatalban.

PERKOVÁC J.

BOR- ÉS SZESZÁRUNAGYKERESKEDÉS
LIKÖR-, RUM- ÉS GYÜMÖLCSSZÖRPGYÁRTÁS

Ismét raktáron tart
mindenféle italt

Telefon 120

Telefon 120

Az 1944. évi napraforgótermelés

biztosítja
a ma rendkívül fontos
zsirellátását.

Azért kell ez évben is tartózkodás
nélkül végrehajtani a vetést!

A Kerületi Előjáróság, a Hivatalos Lapban közzétett 111. és 124/43. rendelete szerint ez évben sem szabad a napraforgóval bevetett területnek kisebbnek lennie, mint az elmúlt évben.

A napraforgó ára az 1944 gazdasági évre rendkívül kedvező a mindenkori tengeri összárának viszonylatában annak kétszerese, mint azt délkelet katonai parancsnokság, katonai igazgatásának főnöke már most megállapította.

T. i. ha a tengeri például, mint ma,
100 kg ként 440.— dinárba
kerül és ahhoz a jutalmat 176.— dinárt
hozzászámítjuk, ami összesen 616.— dinárt
tesz ki, úgy a termelő ennek kétszeresét, vagyis 1232.— dinárt
kap minden leszállított 100 kg napraforgó magért.

A napraforgónak minél nagyobb terjedelemben
való vetése minden gazdának érdeke
és kötelessége! 57

I/823 Kerületi parancsnokság

Hirdelmény

Beckerekben, f. é. február hó 14-től kezdődőleg minden hétfőn déli 12 órakor a villamos árammal hajtott légvédelmi szirénák a riadó végét jelző 2 percig tartó megszakítás nélküli hangjellel lesznek kipróbálva.

A sziréna próba niacsén összekötve a légvédelmi gyakorlattal és ilyen alkalomkor a légvédelmi intézkedések melőzőndők.

A kerületi parancsnok helyettese:
146 Krause százados.

Földbirtokos

házaság céljából megismerkedne 30-40 év közötti komoly intelligensebb nővel. Csak fényképpel ellátott levelekre válaszolok. Leveleket „Nem keresek hozományt” jellegre a kiadóhivatalba kérek.

Jó bonyitványokkal rendelkező

téglagyári ispán

állást keres.

Esetleg **égetőnek** is elmenne.
197 Cím a kiadóhivatalban.

Kovács-segéd!

és INAST

keresek azonnali belépésre.

Voó István, Versec,
216 F. hártemplom utca 70. sz.

ELADÓ

két KIRAKAT és AJTÓ,
ép üvegezéssel, vasrollókkal Párjuk
megtekinthető k Princ Eugen (Wilson) tér
4 számú házon. 198

Cím: Mackensen (Gundulitya) u. 11. sz

Keresünk azonnali belépésre

KIFUTÓ FIUT, INAST és

188 **munkásnőket**

„JUGOMETAL” Miletičeva (Temesvári) utca 31. szám.

Bélyeggyűjtők!

199 **VESEK és ELADOK**
mindennemű postabélyegget.

BORBÉLY bélyegkereskedő, VERSEC

Gubás vendéglő

Novi-Knezsevacon (Törökkanizsa) járási székhelyen, azonnal kiadó, teljes leltár eladó. 206

Étterem, vendégszobák, kocsi beálló.
Érdeklődni özv. Gubás Istvánné-nál

Artézi fürdő Törökbecse

209 keres március 1-ére

kádmosónőt.

A szerkesztésért és kiadásért felel:

Özvegy dr. Mara Jenőné

Uri (Herren) ucca 7.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Beckerek (Nagybeckerek)

Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3.